

DIAARI: 214 /30/2014

21 § TURUN SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNNAN SELVITYSPYYNTÖ VUODEN 2013
TASAERÄLASKUTUKSEN TARKISTUKSESTA

HAL 21 §

04.03.2014

DIAARI: 214/30/2014

Talousjohtaja Arja Pesonen

Turun sosiaali- ja terveyslautakunta käsittelee otsikkoasiaa kokouksessaan 25.2.2014 seuraavalla esittelytekstillä:

”Resurssijohtaja Max Lönnqvist 19.2.2014:

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntalaskutus valmistui 31.1.2014 ja Turun osalta suoritteisiin perustuvaa lisälaskua muodostui yht. 4,8M€ ja kalliin hoidon tasauksesta lisälaskua noin 0,34 M€. Lisälasku tasaerään nähden oli 5,2 M€. Kokonaissumma ilman ensihoitoa oli yhteensä 174,6 M€. Edellisen vuoden kokonaisveloitus ilman ensihoitoa oli 151,9 M€, joten kasvua oli peräti 15 %. Vuoden 2013 aikana sairaanhoitopiirin oma ennuste oli huomattavasti parempi ja lisälaskun odotettiin olevan enintään 1,5 – 1,8 M€. Viimeiseen ennusteeseen nähden tasaerän korjaus heikensi tulosta yli 3,5 M€. Turun kaupungin käsityksen mukaan suoritteiden kehitys on ollut pääosin palvelusuunnitelman ja sopimusten mukaista mutta kustannuskehitys ei ole muuttunut. Mm. siirtoviivepäivien kehitys lokamarraskuussa 2013 poikkeaa merkittävästi aikaisemmasta eikä laskutusperusteita kaikilta osin ole voitu todentaa. Siirtoviiveistä perittiin vuonna 2012 yhteensä 3,5 M€ ja vuonna 2013 yhteensä 4,35 M€. Viimeksi mainittu luku sisältää nk. sakon osuutta yht. 1,8 M€.

Alla olevassa taulukossa on esitetty avohoitokäynnit, hoitajaksot ja hoitopäivät vuodelta 2013.

	Palvelusuunnitelma 2013	Toteutuma 2013
Avohoitokäynnit	265 865	267 509
· somaattiset	252 954	250 254
· psykiatriset	12 911	17 255
Hoitajaksot	22 204	21 255
· somaattiset	22 002	21 061
· psykiatriset	202	194
Hoitopäivät	96 520	91 385
· somaattiset	93 200	86 927
· psykiatriset	3 320	4 458

Turun kaupungin hyvinvointitoimialan kannalta taloudellinen toteutuma oli seuraava:

	TA 2013	TP 2013	Erotus
Kalliin hoidon tasaus ja erityisvelvoitemaksu	18 600 000	18 653 613	53 613
Shp:n hoitopalvelut	130 588 404	138 986 289	81 885

asiakaspalvelu (avohoito ja vos)	130 588 404	138 975 6948	387 290
avustukset	0	10 595	10 595
Ensihoidon ja päivystyksen liikelaitos	18 900 000	18 123 838	-776 162
asiakaspalvelu (avohoito)	15 900 000	15 391 929	-508 071
sairaankuljetus ja muut terv.p.	3 000 000	2 731 910	-268 090
VSSHP yhteensä	168 088 404	175 763 7407	675 336

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin talousarviorakenteen mukainen toteutumisvertailu on esitetty erillisellä liitteellä.

Liite 1 Turun kaupungin kuntalaskutus vuodelta 2013

Edellä olevan perusteella Turun kaupunki pyytää Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin hallitukselta selvitystä loppuvuoden siirtoviivepäivien kehityksestä, siirtokelpoisten potilaiden määrästä sekä seikoista, jotka ovat vaikuttaneet ennustettua huonompaan taloudelliseen tulokseen.

Toimialajohtaja Riitta Liuksa 20.2.2014:

Ehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää pyytää edellä olevan selvityksen Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin hallitukselta.”

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätöstä ei ole vielä olemassa tätä esityslistaa kirjoitettaessa. Edellä sosiaali- ja terveyslautakunnan esittelytekstissä mainitut kysymykset ovat kuitenkin sellaisia, että niitä on asianmukaista selvittää laajemminkin kuin vain Turun kaupungin osalta. Alla oleva selvitys on laadittu tämän vuoksi siten, että se käsittelee mainittuja asioita kaikkien sairaanhoitopiirin jäsenkuntien osalta.

Kuntalaskutuksen perusteet määritellään talousarviossa. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri laskuttaa jäsenkuntiaan kuntien palvelusuunnitelmien mukainen vuosilaskutus jaettuna kuukausittaisiin tasaeriin eli ns. tasaerälaskutuksella. Kuntien kuukausittain maksamaa palvelusuunnitelman mukaista tasaerää tarkistetaan loka-joulukuun osalta, mikäli kunnan tammi-elokuun toteutunut käyttö poikkeaa palvelusuunnitelman mukaisesta käytöstä +/- 5 % tai vähintään 1 milj. euroa. Tilikauden lopuksi suoritetaan koko vuoden toteutuneen käytön ja tasaeräsuoritusten välinen hyvitys tai lisälaskutus.

Vuoden 2013 osalta edellä kuvatun periaatteen mukaisesti jäsenkuntien tasaerälaskutusta muutettiin tammi-elokuun toteutuneen käytön perusteella loka-joulukuun kuukausieriin siten, että 11 kunnan osalta kuukausierää laskettiin, 5 kunnan osalta nostettiin ja muutoksia ei tehty 13 kunnan osalta. Lopullisten tietojen valmistuttua maksettujen tasaerien ja toteutuneen käytön perusteella hyvitystä maksettiin 5 kunnalle ja 24 kuntaa jouduttiin lisälaskuttamaan. Palvelusuunnitelmien mukainen vuosilaskutus ylittyi 16 kunnan osalta ja 13 kunnan

osalta suunnitelma alittui. Jäsenkuntien kokonaislaskutus ylitti kuntayhtymän talousarvion 6,7 milj. euroa.

Vastaavasti vuonna 2012 tasaerälaskutusta tarkistettiin loka-joulukuuksi laskevasti 13 kunnan osalta, 7 kunnan osalta tasaeriä nostettiin ja 9 kunnan osalta poikkeamat jäivät alle muutosrajan. Koko vuoden toteutuneen käytön ja tasaeräsuoritusten perusteella 7 kuntaa laskutettiin lisää ja 22 kuntaa sai hyvitystä. Palvelusuunnitelmien mukainen vuosilaskutus ylittyi 10 kunnan osalta ja 19 kunnan osalta suunnitelma alittui. Jäsenkuntien kokonaislaskutus alitti kuntayhtymän talousarvion 4,0 milj. euroa.

Kuntakohtaisen palvelusuunnitelman toteutumiseen vaikuttaa merkittävästi väestön sairastavuuden vaihtelut, joiden merkitys erityisesti pienempien kuntien väestöpohjassa korostuu. Tästä syystä aikaisempaan käyttöön perustuviin palvelusuunnitelmiin tulee aina poikkeamia. Palvelujen käyttöä ja sen muutosta kuvataan kustannusten lisäksi suoritemäärinä eli avohoitokäynteinä, hoitopäivinä tai hoitajaksoina. Suoritemäärissä tapahtuvista muutoksista ei voi suoraan johtaa vastaavia muutoksia laskutukseen, koska suoritteiden tuottamisen kustannukset ja niistä johdettu laskutus voivat vaihdella monin kymmenkertaisesti eri hoitojen välillä.

Kuntayhtymän toiminnan ja siitä johdetun laskutuksen ennustettu ja toteutunut kehitys poikkesivat loppuvuonna toisistaan. Tammi-elokuun osavuosikatsauksen perusteella arvioitiin, että kokonaistuotanto supistuisi 1,1 %. Taustalla alku vuonna toteutuneen tuotannon lisäksi arvioon vaikutti mm. heikokosti kehittynyt läheteiden määrällä mitattu hoidon kysyntä ja hoidettujen potilaiden määrän kehitys. Jäsenkuntien laskutuksen arvioitiin jäävän 1,4 milj. euroa talousarvion alapuolelle. Arviointihetkellä ei ollut viitteitä kasvavasta kysynnästä eikä poikkeavaa skenaariota tukenut myöskään päätetyt henkilöstöön loppu vuodeksi kohdistuneet säästötoimenpiteet.

Toteutuneen toiminnan osalta kysyntä kuitenkin kasvoi vahvasti aivan loppuvuodesta. Sen seurauksena koko vuoden osalta läheteet terveyskeskuksista ja muista sairaaloista kääntyivät kasvuun. Myös hoidettujen eri potilaiden määrä koko vuonna kasvoi vastoin odotusta. Tyksissä avohoitokäyntejä oli syys-marraskuussa enemmän kuin yhtenäkkään kuukautena ensimmäisellä vuosikolmanneksella minkä lisäksi joulukuu oli myös selkeästi vilkkaampi kuin mitä osattiin odottaa. Myös varsinaisten leikkausten osalta toiminta oli viimeisellä kolmanneksella ensimmäistä vilkkaampaa. Kokonaistuotannon muutos kääntyi positiiviseksi edellisten seurauksena. Alustava hoidon vaatavuutta koskeva data viittaa myös siihen, että hoidon vaatavuus Tyksin tuottamien palvelujen osalta on kasvanut aikaisemmasta. Tähän vaikuttanee osaltaan mm. Ensihoidon ja päivystyksen liikelaitoksen erikoislääkärivetoinen päivystystoiminta, jolloin sairaalaan sisään ohjautuu entistä vaativampaa potilasaineista. Lisäksi palvelujen kysyntä erityisvastuualueella yliopistosairaalaan keskitettyjen palvelujen

osalta kasvoi. Vaativuuden muutos näkyy kasvavina kustannuksina ja palvelujen tuotteistuksen myötä aiempaa suurempana laskutuksena.

Vilkastuneen toiminnan osalta jäsenkuntien myyntituottojen ennustetta nostettiin loppuvuotta kohden. Tulojen arvioiminen on kuitenkin hankalaa, koska etukäteen ei ole tiedossa ennusteperiodilla tuotettujen palvelujen sisältöä tai arvoa. Kokonaislaskutukseen vaikuttaa myös muissa sairaaloissa tai muiden tuottajien jäsenkuntalaisille tuottamien palvelujen kustannukset, jotka sairaanhoitopiiri läpilaskuttaa jäsenkunniltaan. Näihin liittyvät ostolaskut saadaan hyvin myöhään vuoden vaihtumisen jälkeen. Myös vuoden 2013 osalta tällaisten kustannusten ennakkotietoon liittyi muutoksia, kuten Turun kaupungin sairaanhoitopiiriltä laskuttama psykiatristen potilaiden kallista hoitoa koskevat kustannukset, jotka poikkesivat 0,8 milj. ennakkotiedosta. Ostot muista sairaaloista ja muilta tuottajilta laskutetaan jäsenkunnilta, mikä osaltaan selittää ennakoitua suurempaa toteumaa lopullisessa laskutuksessa.

Marras- ja joulukuun laskutuksessa oli mukana myös pienempiä edellisinä kuukausina tapahtumiltaan toteutuneita suorite-eriä. Kyseiset erät viivästyivät alkuperäisestä laskutusaikataulusta, koska aineiston käsittely vaati manuaalista työtä. Näiden erien suuruus on kuitenkin ollut tiedossa ja mukana ennusteissa. Poikkeava aikataulu kuitenkin osittain vaikeutti kyseisinä kuukausina vilkastuneen toiminnan vaikutusten arviointia ja ennusteen muodostamista.

Tilikauden vaihtuessa joulukuulta muodostetaan kaksi laskutusaineistoa. Ensimmäinen toteutetaan heti vuoden vaihteen jälkeen ja toinen erä tammikuun lopussa, kun muista sairaaloista on saatu tilikaudelle kuuluvat ostolaskut. Heti vuodenvaihteen jälkeen toteutusta ensimmäisestä laskutuserästä ovat ilmeisesti loppiaisen yli vaikuttaneet henkilöstön talkoovapaat ja vuosilomat siten, että osa joulukuun kirjausaineistosta ei ole vielä ollut laskutushetkellä sisällä. Tämä vaikutti osaltaan siihen, että jälkimmäisen laskutuserän suuruus toteutui ennakkoon arvioitua suurempana.

Kokonaisuutena lopullisen kuntalaskutuksen poikkeama talousarvioon verrattuna vuoden 2013 osalta on 1,4 %.

Sairaanhoitopiirin johtajan päätösesitys

Hallitus merkitsee edellä olevan selvityksen tiedokseen ja lähettää sen tiedoksi Turun kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnalle.

-.-.-

Sairaanhoitopiirin johtajan kokouksessa muutettu päätösesitys

Hallitus merkitsee edellä olevan selvityksen tiedokseen ja lähettää sen tiedoksi Turun kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnalle ja vastaavan tiedotteen myös muille sairaanhoitopiirin jäsenkunnille.

-.-.-

Päätös

Kokouksessa muutettu päätösesitys hyväksyttiin.

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa

5.3.2014

PÄIVI HUTRI
Päivi Hutri
johdon sihteeri

Kokouspvm
04.03.2014

Asianro
21 §

Muutoksenhakukielto ja sen peruste	☒ Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 91 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.
	☐ Koska päätös koskee virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista, ei tähän päätökseen saa kunnallisen virkaehtosopimuslain 26 §:n nojalla hakea valittamalla muutosta taikka saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana käsiteltäväksi.
	☐ Julkisista hankinnoista annetun lain tarkoittamassa hankintaoikaisussa tehtyyn hylkävään päätökseen ei voi hakea muutosta (laki julkisista hankinnoista 82 § 1 mom, 102 §).
	☐ Muu peruste, mikä
Lisätietoja	

Liitetään otteeseen / päätökseen